

Gemensamt uttalande om de nya reglerna för beviljande av permanent uppehållstillstånd för doktorander och andra forskare i tidig karriär

Vi undertecknade, som representerar fackförbund och studentorganisationer som stöder doktoranders arbete och utbildning, står solidariskt med de doktorander och andra forskare i tidig karriär i Sverige vars liv och framtidsplaner påverkas av den nya utlänningslagen.

Sommaren 2021 ändrades kraven för att få permanent uppehållstillstånd i Sverige. Detta har fått allvarliga konsekvenser för forskare i början av sin karriär och i synnerhet för doktorander, delvis på grund av ändringar i lagstiftningen och delvis på grund av Migrationsverkets tolkning av de nya bestämmelserna. Förutsättningarna för doktorander från utanför EU/EES att få permanent uppehållstillstånd har försämrats markant.

Sedan 2014 har doktorander från utanför EU/EES kunnat få permanent uppehållstillstånd efter fyra års doktorandstudier. De senaste förändringarna i utlänningslagen betyder att doktorander eller andra forskare i tidig karriär måste kunna visa att de är ekonomiskt självförsörjande. Utlänningsförordningen anger vidare att denna ekonomiska självförsörjning ska ha en viss varaktighet. Hur lång denna varaktighet ska vara specificeras inte i lagstiftningen. Migrationsverket har dock beslutat att det ska finnas ett anställningsavtal som ger anställning i minst 18 månader. Dessutom finns det ingen övergångsperiod i den nya lagstiftningen, utan det nya regelverket trädde i kraft den 20 juli 2021 och gäller framöver för alla ansökningar om permanent uppehållstillstånd, även pågående ansökningar som kommit in före detta datum.

Doktorander och andra forskare i tidig karriär erbjuds mycket sällan sådana långsiktiga anställningsavtal vare sig de anställs av högskolor, företag eller staten. Samtidigt är personer som har en doktorexamen sällan arbetslösa, och skulle de bli arbetslösa är det vanligtvis bara under en kort tid. Trots stor efterfrågan på deras kompetens och kunskap är deras möjligheter att få en så lång anställning begränsade under de första åren efter disputationen. De nya reglerna för permanent uppehållstillstånd kommer att utgöra ytterligare hinder i deras strävan efter långsiktig karriärutveckling i Sverige. Därför kommer de nya reglerna skapa en situation med bara förlorare för såväl individer som för Sverige som kunskapsnation.

Vi kräver att de politiska beslutsfattarna i Sverige rättar till denna situation genom att de:

- beslutar om en återgång till 2014 års bestämmelser, vilka ger doktorander rätt till permanent uppehållstillstånd efter fyra års studier.
- Omedelbart skapar ett undantag från Migrationsverkets krav på anställningsavtal under minst 18 månader för doktorander och andra forskare i tidig karriär.

Dessutom stöder vi fullständigt det upprop som lanserades i början av september som kräver en ändring av lagstiftningen om permanent uppehållstillstånd. Vi kommer att

fortsätta att stödja de som påverkas av dessa förändringar på alla sätt vi kan, fortsätta bevaka situationen och uppmärksamma makthavarna på dessa frågor tills kraven är uppfyllda.

Saco

Sveriges universitetslärare och forskare, SULF

SULF:s doktorandförening

TCO

Fackförbundet ST

Sveriges förenade studentkårer, SFS

Sveriges förenade studentkårers doktorandkommitté, SFS-DK

FACKFÖRBUNDET ST

